

Riktlinjer för det rekryterande arbetet avseende studiestartsstöd inom Stockholms stad

Inledning

Riksdagen har i maj 2017 beslutat om att införa ett nytt studiemedel vid namn *studiestartsstöd*. Stödet kan användas av de kommuner som så önskar inom ramen för sitt ansvar enligt skollagen att rekrytera personer till studier. Stödet syftar till att underlätta till studier för personer i åldrarna 25-56 år som har kort utbildningsbakgrund och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

Av bestämmelserna kring studiestartsstödet framgår att lokala riktlinjer för det rekryterande arbetet ska tas fram av kommunen i nära samverkan med Arbetsförmedlingen, efter att ha inhämtat synpunkter från Försäkringskassan och lokala företrädare för arbetsmarknadens parter och folkbildningen.

Nedanstående riktlinjer har utformats med utgångspunkt i bestämmelserna i *Lag (2017:527) om studiestartsstöd* samt *Förordning (2017:532) om studiestartsstöd*.

Stadens riktlinjer bygger i ett första skede i stor utsträckning på de nationella kriterierna för studiestartsstödet. Av dessa framgår vilken målgrupp som kan omfattas av studiestartsstödet.

Kommunen har enligt lag möjlighet att inom ramen för de statliga bestämmelserna göra egna prioriteringar av sökande så länge likabehandlingsprincipen upprätthålls. Staden har dock valt att vara mycket återhållsam med lokala prioriteringar i det första skedet. Det kan komma att ändras när arbetet kommit igång och det finns erfarenheter att bygga på.

Staden har däremot för avsikt att i samverkan med Arbetsförmedlingen rikta det informerande och uppsökande arbetet till grupper som staden bedömer är särskilt angelägna att nå och

rekrytera till studier för att stärka deras ställning på arbetsmarknaden.

Riktlinjerna syftar alltså till att klarlägga målgrupp för det inledande arbetet med studiestartsstödet i Stockholms stad men även till att klarlägga hur staden genom ett väl planerat uppsökande arbete och i nära samverkan med Arbetsförmedlingen ska säkerställa att stödet når ut till prioriterade grupper och används på ett sätt som ger bästa möjliga effekt såväl för den enskilde som för regionens arbetsmarknad.

Nationella kriterier

Behöriga att erhålla studiestartsstöd enligt lagstiftningen är en individ som uppfyller följande villkor:

- Är mellan 25-56 år.
- Har kort tidigare utbildning och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.
- Är arbetslös och har varit anmäld på arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader närmast före den dag då ansökan kommer in till centrala studiestödsnämnden eller vid studiestart om denna inträffar före ansökan om stöd. Stöd kan lämnas till arbetssökande som under motsvarande tid deltagit i arbetsmarknadspolitiskt program eller har deltagit i insatser enligt lagen om etableringsinsatser för nyanlända invandrare och vars etableringsplan har upphört att gälla för att tiden för etableringsplanen löpt ut.
- Inte har haft studiemedel under de tre senaste åren.

Det är kommunen som ska uppmana personer som uppfyller kriterierna för stödet att söka. En sådan ansökan ska enligt *Lag om studiestartsstöd (paragraf 26)* lämnas till kommunen.

Om en ansökan kommer in till kommunen utan att kommunen har uppmanat den enskilde att söka ska kommunen enligt lagstiftningen avslå ansökan.

Kommunen ska pröva en ansökan utifrån om den enskilde uppfyller kriterier om ålder, utbildningsbakgrund och ställning på arbetsmarknaden. Om den enskilde uppfyller dessa kriterier ska hen få stöd av studie- och yrkesvägledare att upprätta en ansökan om studiestartsstöd till CSN.

Det är kommunen som skickar in ansökan till CSN tillsammans med kommunens beslut om den enskilde tillhör målgruppen. Ansökan ska skrivas under av den enskilde.

Stadens allmänna överväganden

Gymnasial utbildning eller relevant yrkesutbildning är idag i stort sett ett krav för att få arbete på Stockholms kunskapsintensiva arbetsmarknad. Studiestartsstödet ska ses som en stimulans för att komma igång med studier som sedan kan slutföras med stöd från det ordinarie studiemedelssystemet.

Studiestartsstödet ska även ses som en möjlighet för den enskilde att skaffa sig en kortare yrkesutbildning som kan leda till arbete. För nyanlända som deltagit i etableringen kan det innebära att en påbörjad yrkesinriktad etableringsplan kan slutföras efter etableringen i form av en yrkesutbildning.

För att ge största möjliga effekt för den enskilde och för arbetsmarknaden i Stockholm ska studiestartsstödet förbehållas personer där studierna bedöms leda till en stärkt ställning på arbetsmarknaden.

Stadens bedömningar enligt lag.

Staden ska enligt lag bedöma om den sökande bedöms ha kort utbildning och ett stort behov av utbildning för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Staden ska även bedöma om den enskilde uppfyller det nationella ålderskriteriet.

Utbildningsbakgrund

Huvudregeln är att den sökande helt eller delvis saknar treårig gymnasiekompetens eller kunskaper motsvarande treårig gymnasiekompetens. Treårig gymnasiekompetens motsvaras av:

1. Avgångsbetyg från 3-årig gymnasieutbildning med fullständig studiekurs
2. Slutbetyg från ett gymnasieprogram med minst 90 % godkända kurser
3. Genomgången folkhögskolebehörighet med intyg om allmän/särskild behörighet
4. Avgångsbetyg från 2-årig gymnasieutbildning med kompletteringar i form av t.ex. studier inom folkhögskola med intyg om allmän/särskild behörighet

En person som har motsvarande gymnasieutbildning från hemlandet kan komma ifråga för studiestartsstödet om han eller hon inte har högskolebehörighet, t.ex. på grund av bristande språkkunskaper.

Utbildningsbehov för en stärkt ställning på arbetsmarknaden

I Stockholmsregionen återfinns en stark efterfrågan på arbetskraft inom flera yrkesområden där den gemensamma nämnaren är att fullgjorda studier på lägst gymnasienivå är ett krav.

Studiestartsstödet ska ge möjlighet för personer att fullfölja avbrutna studier på gymnasienivå men kan även ge möjlighet att skaffa sig en kortare yrkesutbildning inom något bristyrke om detta bedöms kunna leda till arbete.

Studiestartsstödet ska även användas för att ge möjlighet för personer med kort studiebakgrund att uppnå gymnasiebehörighet eller skaffa sig en kortare yrkesinriktad utbildning som bedöms kunna öka förutsättningarna till arbete.

Studier kan bedrivas såväl inom ramen för Komvux som inom Folkhögskolan utifrån vad som bedöms vara bäst för den enskilde.

Ålder

Personer i åldrarna 25-56 år har rätt att söka studiestartsstöd.

Stadens rekryterande arbete

Stadens rekryterande arbete ska särskilt rikta sig till de grupper som staden bedömer ha särskilda svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och som därmed är särskilt prioriterade att nå inom vuxenutbildningen. Dessa grupper utgörs för närvarande av unga vuxna 25-29 år som står utanför alla system, kvinnor som står långt från arbetsmarknaden, nyanlända som inte etablerat sig på stadens arbetsmarknad och personer med funktionsnedsättning. I övrigt ska det uppsökande arbetet även riktas mot gruppen långtidsarbetslösa i sin helhet.

Det rekryterande arbetet ska ske inom kommunens olika verksamhet via olika former av uppsökande insatser på relevanta arenor som bibliotek, öppen förskola, medborgarkontor, barnavårdscentraler och liknande. På lokal nivå ska det uppsökande arbetet ske i samverkan med socialtjänsten och Arbetsförmedlingen. Det rekryterande arbetet ska också ske i samverkan med Arbetsförmedlingen utifrån en gemensam bedömning av vilka inskrivna inom arbetsförmedlingen som är särskilt angelägna att nå med information om möjligheten till studiestartsstöd.

Lagstiftningen anger att om en ansökan om studiestartsstöd inkommer till kommunen utan att den enskilde uppmanats att ansöka ska kommunen avslå ansökan.

Information om möjligheten till studiestartsstöd kommer att sprida sig på många olika sätt och på andra vägar än direkt via kommunen

eller Arbetsförmedlingen nå ut till personer som skulle kunna vara aktuella för kommunens rekryterande arbete. Om en sådan person tar kontakt med kommunen ska handläggande studie- och yrkesvägledare göra en bedömning av om den enskilde bör anmodas att ansöka och därmed är att betrakta som rekryterad. Bedömningen om den enskilde ska anmodas söka ska då göras utifrån de nationella och lokala kriterierna.

Rätt att överklaga beslut

Ett beslut om målgruppstillhörighet för studiestartsstödet kan överklagas enligt reglerna för laglighetsprövning i kommunallagens 10 kapitel. Det innebär att den klagande inom tre veckor från beslutet ska lämna in en överklagan till förvaltningsrätten där omständigheterna som personen stödjer sin klagan på framgår.

Bilaga:

1. Processbeskrivning: Studiestartsstöd – rekrytering och ansökan

Studiestartsstöd - rekrytering och ansökan

Här ser du hur processen kan se ut från rekrytering till påbörjade studier.

1. Informera och rekrytera

Den sökande får information om studiestartsstödet hos Arbetsförmedlingen eller kommunen. Oftast har personen redan en kontakt där. Den sökande hänvisas sedan till en studie- och yrkesvägledare.

2. Vägledning och ansökan

Den sökande planerar sina studier tillsammans med en studie- och yrkesvägledare på kommunen och gör en ansökan om studiestartsstöd. Ansökan görs i Mina tjänster på www.csn.se. Studie- och yrkesvägledaren loggar in i systemet, men det är den sökande som signerar ansökan. Är den sökande utländsk medborgare måste hen även fylla i uppgifter så att CSN kan pröva rätten till svenskt studiestöd.

3. Tillhör målgruppen?

Kommunen utreder och beslutar om den sökande tillhör målgruppen för studiestartsstödet enligt de riktlinjer som kommunen tagit fram. Tillhör personen målgruppen skickar kommunen ansökan om studiestartsstöd vidare till CSN.

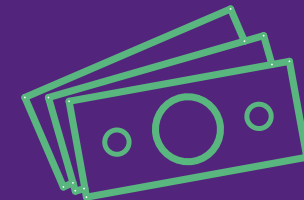
4. Rätt till studiestartsstöd?

CSN tar emot ansökan om studiestartsstöd och utreder om den sökande uppfyller villkoren för att få studiestartsstöd. Om den sökande är utländsk medborgare prövar vi först om hen uppfyller villkoren för att ha rätt till svenskt studiestöd.

5. Beslut från CSN

CSN skickar ett beslut till den sökande. Utländska medborgare får två beslut – ett om rätt till svenskt studiestöd och ett om studiestartsstöd.

6. Utbetalning från CSN

CSN betalar ut pengarna efter att den sökande har lämnat en studieförsäkrans och skolan har rapporterat till CSN att personen har börjat studera. Studiestartsstödet betalas vanligtvis ut i förskott för fyra veckor i taget.